Høring av arealplanen til Porsanger kommune

Jeg er ikke innbygger i Porsanger, men har god kjennskap til arealplaner i Finnmark gjennom mitt arbeid innen natur og friluftsliv. Det er disse tema jeg vil løfte frem i dette høringssvaret.

Etter å ha lest svært mange arealplaner, både i Finnmark og utenfor kan jeg si at dette er til nå, den mest hensynsfulle mot natur- og friluftslivsverdier. Dette settes pris på av svært mange, både i Porsanger og utenfor.

Jeg kommer ikke til å si at alt er perfekt i denne arealplanen, men ønsker å legge vekt på det positive og trekke frem denne planen som et eksempel som er verdt å følge.

Ros til arealplanen, men også forbedringspunkter

Lakselv tettsted og sentrum

Det står i arealplanen at *viktige lekeområder og grøntområder skal ivaretas og det skal jobbes for flere nærmiljøtiltak.* Dette ønsker jeg å støtte, verdien av nære grønne områder innbyr til lek og utforskning av barn i tillegg til å redusere stress hos voksne. Det viser seg ofte at tettsteder blir fortettet på bekostning av grøntområder, parkeringsplasser tar over «100-meter skogen» etc. Det er godt å se at kommunen tar vare på og ønsker flere slike arealer.

Kommunen skal jobbe for god byggeskikk, fortetting og flere urbane kvaliteter i sentrum. Jeg vil ikke utale meg om byggeskikk og urbanitet, men legger heller vekt på fortetting. Arealtap påvirker natur og friluftsliv i sterk grad. Fortetting motvirker ytterligere arealtap enn det mest nødvendige. Det er mulig å ta neste skritt som er arealnøytralitet. Flere kommuner har tatt denne skrittet og det bør også være mulig for en kommune som Porsanger.

Naturområder og naturverdier

Porsanger ønsker å ta vare på naturmangfoldet på land og i vann. Dette har kommunen tenkt å oppnå ved å hindre ødeleggende inngrep i våtmarksområder. Det er en god holdning som flere kommuner bør være bevisst. Kommunen kan også legge føringer som totalt unngår inngrep i slike områder fullstendig. Gjelder også mindre inngrep som også vil påvirke området, deriblant scooterløype, småbrygge, hytteutbygging m.m.

Kommunen ønsker å begrense fysiske inngrep og kanalisere motorferdsel i fjellområder og viktige naturområder. Det er et godt stykke på vei. Savner likevel en forståelse av hva kommunen definerer som viktige i denne sammenhengen. Finnes det noen uviktige områder? Og for hvem er områdene viktige? Hva med områder som er viktig for naturmangfold, og villmarkspreget områder, er de automatisk klassifisert som viktig i arealplanen? Hvis sistnevnte ikke er med i den definisjonen må de prioriteres inn. Det står også at inngrep skal begrenses, men det står ikke hvor stor den begrensningen skal være. Hvilke fysiske inngrep skal tillates?

Porsanger skal legge til rette for jakt- fiske og friluftsliv med ønske om å fremme bærekraftig og tradisjonell naturbruk, naturopplevelser og folkehelse. Dette er en god formulering som må trekkes frem som svært positivt. Det er klare sammenhenger mellom naturtilgang og bedret folkehelse. Ved å tilrettelegge for slik aktivitet vil kommunen kunne spare utgifter gjennom helsevesenet.

Porsanger ønsker bærekraftige bestander av naturlig tilhørende arter i fjorden. Dette er et godt mål, men hvordan skal kommunen bidra til dette? Vi ser at klimavinnere som stillehavslaks tar stadig større plass i Finnmark. Skal kommunen bistå lokale Jeger- og fiskerforening med uttak av denne arten, enten økonomisk eller ved personell? Det vil slik sett være kjærkommen hjelp. Vi vet også at naturlig tilhørende arter i fjordene blir negativt berørt av oppdrettsanlegg. Kommunen nevner at akvakultur skal drøftes i samfunnsdelen, men kommunen skal også vite at det kan stilles krav til oppdrett gjennom arealplanen som hindrer utslipp. Kommunen er forurensningsmyndighet på sine arealer. Dersom kommunen møter hindringer i å stille krav bør det avstås fra å tilrettelegge for slik drift i arealplan.

Fjorden og strandsonen skal beskyttes mot forurensing og inngrep som kan skade livet i fjorden. Godt skrevet, men hvilken type forurensning og inngrep ser kommunen for seg som ikke vil kunne skade livet i fjorden?

Lokal forvaltning skal sikre fremtidige generasjoner et bedre grunnlag for næring og naturopplevelser. Lokal forvaltning er viktig også av økonomiske hensyn. Dersom alle kilder til inntekt forlater kommunen vil økonomien bli så anstrengt at kommunen ikke kan takke nei til naturødeleggende inngrep seinere. Ønsker også at kommunen legger opp til næring som har minst negativ påvirkning på natur og friluftsliv.

Landbruk, fiskeri og reindrift

Det er fint at Porsanger satser på sine primærnæringer. Som nevnt over er det viktig med lokal virksomheter.

Kommunen vil utøve strengt jordvern i områder med dyrka jord og hindre utbygging i områder med viktig nydyrkingspotensial. Dette høres fin ut, ønsker også at kommunen verner sin andel av myrterreng. Myr er et naturlig karbonlager, men også et viktig biotop for insekter, fugler og annet dyre- og planteliv.

Porsanger ønsker et landbruk som utnytter utmarksressursene. Kommunen vil hindre unødig inngrep i viktige utmarksbeiteområder. Det er godt at kommunen et slikt hensyn. Pass også på å ikke overforbruke utmarksressursene. Gjennom for høyt beitetrykk m.m. Naturområder kan endre karakter dramatisk dersom det overforbrukes eller mister et tilpasset beitetrykk.

Porsanger ønsker at reinbeitedistriktenes beitegrunnlag opprettholdes og kommunen videreføres som en viktig reindriftskommune. Det er godt at kommunen ivaretar naturnæringer. Dispensasjoner i slike, og for øvrig bør være på et minimum. Helst bør ikke dispensjoner forekomme i hele tatt da det fratar/vanskeliggjør befolkningens reele mulighet til å kunne påvirke saken på en demokratisk måte.

Fritidsboliger

Ny fritidsbebyggelse skal tilpasses naturlige omgivelser og i hovedsak bygges som del av hyttefelt. Ny spredt fritidsbebyggelse skal konsentreres til fortetting i områder med eksisterende fritidsbebyggelse uten vesentlige arealkonflikter. Igjen er fint med fortetting. Er økt hyttebygging egentlig en god strategi for kommunen? Med økt hyttebruk, etter dagens standard, må det også forvente økt strømbruk. Det vil igjen legge press på forsyning og behov for ytterligere utbygging av energiprodusenter.

Naturmangfold

Nye områder for bebyggelse er i hovedsak konsentrert til utbygde områder og områder uten kjente/sannsynlige store naturverdier. Det åpnes ikke for bebyggelse ved/i våtmarksområder, høyereliggende fjellområder og andre områder med særlige naturverdier. Kommunen har også stilt seg negativ til vindkraftutbygging. Det er svært gledelig at Porsanger kommune har stilt seg negativ til vindkraftutbygging. Vi vet at slik utbygging fører til massive endringer i habitater for dyr, fugl, insekter og planter, i tillegg til å forstyrre rein. Områdene kan ikke benyttes på vintertid da det er fare for iskast. Det er heller ikke veldig tiltrekkende for friluftslivsaktiviteter. Slike aktiviteter kan da bli mer konsentrert i mindre områder som igjen vil føre til økt press og virke mer forstyrrende på dyre- og fugleliv. Porsanger kommune bør vurdere hvor viktig en utbygging er i forhold til hvilke faktiske verdier som går tapt ved utbygging. Likevel er det gode tendenser og bevissthet om sårbare naturtyper som mange andre arealplaner mangler.

Mindre bra ved arealplanen

Fritidsboliger

Samlet tillates opp mot hele 470 nye fritidsboliger. Dette er mange fritidsboliger som vil føre til økt behov for energi, økt trykk i mer konsentrerte naturområder og en del av en veldig godt kjent bit-for-bit nedbygging. Det å bygge ned litt her og litt der fører til enorme naturtap over tid.

Naturmangfold

Samlete urørte arealer som foreslås bygges ut:
Bolig: 200 dekar
Næring: 1200 dekar
Fritidsbolig: 1000 dekar
Kommuneplanen vurderes samlet å gi middels negativ påvirkning for naturmangfoldet. Dette store områder som ikke, eller vanskelig vil kunne bli tilbakeført til naturliknende tilstand etter endt levetid. Det vil gi konsekvenser for natur- og friluftsliv. Selv om kommunen virker å stille strenge krav og føringer.

Klubben sjørettet industriområde

Området utgjør om lag 600 dekar (ca 1,2 km lengde og 300-400 meter bredde). For etablering av byggetomt krever utsprenging av fjell og utfylling av landarealer i sjø. Området har god tilgjengelighet til E6, mulighet for dypvannskai, etablert offentlig vannforsyning og strøm, fiber, samt god mulighet for utbedret kapasitet. Kvalitet på fjellmasser og bunnforhold i sjø bør kartlegges nærmere (miljø og geoteknisk) som grunnlag for videre mulighetsstudier, forprosjektering og regulering. Området ligger ved nasjonal Laksefjord. Konsekvenser for nasjonal Laksefjord må utredes særskilt i reguleringsplan. Porsanger kommune informerer noe om muligheter for påvirkning av fjorden. Det er bra, det er minst like viktig å stille krav om gode og skikkelige utredninger som gjøres av personell som er godt kvalifiserte og som forstår verdien av naturområder.

Her kan det nevnes flere punkter, men noe av dette kommer frem i teksten over.

Med øsnke om gode valg for natur- og friluftsliv
Vennlig hilsen Per Erik Motrøen